

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogorske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

Pozdrav slovenskim posojilnicam.

Jutri bode v Ljubljani prvi občni zbor „zveze slovenskih posojilnic“ in ob enem shod rodoljubov v posvetovanje, kje naj bi se še ustanovile hranilnice ali posojilnice. Dolgo let smo Slovenci zdihovali pod uplivom in pritiskom tujega kapitala. Kolikokrat se nam je očitalo, da kapital in inteligenca mej nami je nemška in da Slovenci smemo zadovoljni biti, da nam Nemci ne otegujejo svojih kapitalov ter so tako milostni, jemati od nas obresti. Pri volitvah smo prodadali, ker Nemci neso poznali nobene milosti v boji, temveč silili so vse svoje dolžnike, da so morali proti svojemu prepričanju glasovati proti lastnim bratom.

Domaših denarnih zavodov nam je treba, da bomo svoji lastni gospodarji na svoji zemlji, tako se je slišalo od vseh strani in povdarjalo v vseh narodnih krogih. In delo se je pričelo, kakor se spodobi, v našem središču, v Ljubljani. G. Horak,

veteran tukajšnjih rodoljubov ustanovil je prvi narodni denarni zavod že pričetkom šestdesetih let v Ljubljani: „Pomočno obrtnijsko družbo“ in ta družba je mej vsemi posojilnicami najstarejša v Avstriji.

Kdor se spominja narodnih bojev v prejšnjih desetletjih v Ljubljani, priznal bode, da samo uplivu te posojilnice se imamo Slovenci zahvaliti, da smo vsaj v 3. razredu si ohranili pri volitvah večino.

Pa po tem prvem srečnem poskusu minola je cela vrsta let, predno je blagodejna ideja kali poglajala tudi na drugih krajih. Uzroki počasnemu razvoju bili so različni: nezaupanje ljudstva v nove denarne zavode, pomanjkanje zakona, ki se je še le 1873. leta v državnem zboru dognal in vsled tega pri ustanovitvi nasprotje od strani političkih oblastev, katera so do tačas imela dovoljevati in nadzorovati take zavode in končno vedno bojevanje za narodnost, kar je absorbovalo najboljše in najdelavnejše narodne moči.

Vender je l. 1870 okrajni zastop v Šmarji na Štajerskem pod načelstvom g. dr. Vošnjaka sklenil ustanoviti posojilnico po vzgledu českih založnic. Žal, da namestništvo v Gradcu ni potrdilo pravil in tako je bilo pokopano še nerojeno dete. Kmalu potem pa je okrajni zastop v Ljutomeru jednak sklep storil in posojilnica se je res dovoila in še dandanes izvrstno posluje na srečo tamošnjega okraja. Tudi na Koroškem sti se v tistem času ustanovili dve posojilnici, od katerih je jedna pozneje ponehala, Sv. Jakobska pa še danes uspešno deluje.

Z zakonom od 9. aprila 1873. leta se je pričela nova doba za hranilne in posojilne zadrage. Zlasti določba, da ne spadajo pod političko oblast, ampak da se imajo vključiti pri sodnji v dotični register, odmaknila je posojilnice političkemu nadzorstvu in strankarskim šikanom. In ko je l. 1879. sedanji državni zbor znižal davek, omogočil je s tem in spodbujal k ustanovitvi teh za obrtnijski in kmetijski stan silno potrebnih in koristnih denarnih zavodov. Od l. 1873 naprej so se ustanovile posojilnice v Šoštani, Ormoži, Mozirji in bi se še na mno-

gih krajih, ko bi za prvi pričetek bilo potrebnega navoda in fonda.

Krepko razvijati pa so se mej nami začele posojilnice še le od l. 1881 naprej, ko je pričela Celjska posojilnica delovati in se trudila zvezati vse slovenske posojilnice k skupnemu delovanju. Po trudu in naporu ravnatelja Celjske posojilnice, sedanjega deželnega poslanca g. M. Vošnjaka ustanovile so se na raznih krajih nove posojilnice ter se je organizovala „zveza slovenskih posojilnic.“

Na Štajerskem deluje zdaj že 13 posojilnic: v Celji, Mariboru, Ptui, Ormoži, Ljutomeru, Slatini pri Rogatcu, Žavci, Mozirji, Sevnici, Šoštani in v Konjicah, potem tri kmetijske posojilnice, katere vodi kmetje sami podpirani od duhovnikov: v Makolah, v Pišecah in pri sv. Petru pod gorami. Na Kranjskem so tri posojilnice v Ljubljani, po jedna v Postojini, na Vrhniki in v Metliki. Na Primorskem delujeta dve posojilnici: v Kopru in v Gorici.

Zares lepi uspehi v kratkem času in gotova nada, da se sedanjim še pridružijo novi taki zavodi, kajti še je dosti krajev, kjer ljudstvo posebno zaradi tega si ne more pomagati, ker hira pod pritiskom oderuhov ali še celo nikjer ne more dobiti posojila, kedar mu ga je najbolj treba.

Vse posojilnice imajo dozdej že na razpolaganje 1 milijon 200.000 gld., kateri so se nabrali iz zadružnih deležev 160.000 gld. in iz hranilnih vlog. Letni promet vseh slovenskih posojilnic pa gotovo presega šest milijonov goldinarjev, ker se posojila le na krajši čas, do pol leta dovoljujejo.

Zato srčno pozdravljamo rodoljube, ki nas razvesele s svojim prihodom v belo Ljubljano in jim kličemo: Dobro došli! Bog pa naj blagoslovi vaše narodno in človekoljubno delo!

Razpust trgovinskih zbornic.

Z Dunaja 2. oktobra. [Izv. dop.]

Razpust trgovinske in obrtne zbornice Ljubljanske in nova volitev zanjo je pred durmi. „Pol-

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

Opisuje Prostoslav Kretanov.

XXXXI.

Ob kranjsko-isterski meji.

Evo me zopet na solnčnem jugu — v kršni Čižariji!

Po kratkem odmoru v naročji preljubne nam majke Ljubljane, ali kakor bi rekel dopisnik v rimsko „Fanfullo“: „nella Mecca del Slovenismo“, kjer se nam zdaj v potokih cedi — sirodka „miru in sprave“ ali ka-li, — ubral sem bil namreč zopet cesto pod svoje elastične noge ter krenil vesel križem širne domovine.

Kretal sem se takrat sicer le onstran perifeje slavne „kranjske klobase“, ali ipak moram izpovedati, v pomirjenje vseh „Hribovcev“, ki so si nekoč zaradi mene belili svoje za 50% preučene glave, da se mi je povsod prav dobro godilo!

In v tem „nebesko-srečnem časi“ videl sem toliko prekrasnih „nebeskih okolic“, da bi o njih mogel napresti brezkončen „ništrec“ hiperboliških, svoj preljubljeni „jaz“ obožujočih „— spominov!“ Toda, bojim se, da bi tiskarni zmanjkalo — kli-

Ali vzlic vsemu blaženstvu, v katerem sem „sopel švicarski vzduh“ divje-romantiške Trente in mi je z „orjaškega vrha“ Rogatske gore „plaval“ pogled na divno „slovensko Galilejo“ — „onstran Boča“, kjer „nobeden človek ne zna zapisati niti jednega stavka pravilno slovenski“, — vzlic vsemu „nebeskemu“ razkošju, v katerem se mi je utapljala duša ves ta čas, da niti „samega sebe nisem poznal“, prignalo me je neutešno srce vender le zopet nazaj v naročje naše sijajne in slavne metropole.

In bogme, nesem se kesal! Kajti, ne samo, da sem se v mirnem (?) njenem zavetju, kjer veje zdaj božanski duh spravljalivosti, pošteno spočil in se okrepčal za novo potovanje, prepričal sem se tudi, da nam je „narodnost utrjena in zagotovljena“ za vse večne čase in še najmanj za petnajst sto let po večnosti! In kako bi tudi ne! Saj je vender premagana in v prah poražena tista grozovita pošast z „bolščetiimi očmi“, ki je doslej toli besno okrog sebe otepala s svojim „radikalnim“ repom po redutnej dvorani. In, per Dio! bil je tudi že skrajni čas! „Za Boga svetega! To neso bili več „ljudje božji“, temveč — risum teneatis, amici! — „prenapeti, fanatični radikali“, ki so kar z glavami butali ob zid slovenske tesnosrčnosti in strahopetnosti! Človeku se še zdaj, ko je že davno utihol „koribantični krik“, ježijo lasje, samo če se spomni, kako

nam je slovenska Helena z Dunajskega ozidja opisovala te barbarske vojne trume!

Prečitavši to vzvišeno novo-slovensko Ilijado, bil sem v dnu svoje duše prepričan, da nesem vreden bivati v „nebeskem“ svetišči toli rafinovane, superklasične kulture, otrešel sem z radikalnih svojih nog posvečeni prah opričniškega taborja ter pobegnil kar naravnost preko „kranjske“ meje sem v solnčno, vinorodno Istro, od koder me ne potegne vso zimo niti deset parov mežgov, kamo-li četvorica borih konj!

Baš oni dan, ko so se naši „oficijalni Slovenci“ prvič poklanjali maliku izveličevalne elasticitete, zanesel me je bil jaderni „naglič“ preko močvirskih luž ven na kameniti Kras, naravnost v „radikalni“ (?) — Št. Peter.

Ondu me je zlati napis: „Hotel National“ na Korošcevi hiši kaj zapeljivo vabil na požirek cekinaste „vremščine“; ali bal sem se, da bi se ne pritožil zopet kdo, potrebujoč izraelskega kozla za svoje grehe, da mu z zoperagitacijo izpodkopam leposlovni monopol, ali pa, da zato naglašam rodoljubje g. Korošca, ker sem se nekoč — horribile factu! — pod njegovo (gostilniško) streho za svoj denar naspal, kar je se ve da jako sumnjubudno! „Kaj doživel sem na sveti!“

Presedel sem se torej koj v drug, proti Reki namenjen vlak, ter se odpeljal kar v — Trnovo.

Tam nesem utegnil ogledati niti „nebesko-lepe“

Corr." prinaša namreč danes oficijozno izjavo, s katere posnemamo naslednje:

„Poprava volilnih redov za trgovinske in obrtne zbornice je izvršena. Stari volilni redi so iz veljave in namesto da bi se dopolnilne volitve koncem 1884 leta vršile po starem redu, kaže torej najbolje razpustiti trgovinske zbornice in preustvariti jih na podlagi novega volilnega statuta. Oblast, razpustiti te zbornice, ima trgovinsko ministerstvo, in razlogi, kateri nagibljejo ministerstvo k temu ukrepu, so ti-le:

I. Če se zbornice ne bi razpustile, potem bi volilna reforma popolnem še-le nastopila:

1. za zbornice v Solnogradu, v Gradci, v Celovci, v Rovinji, v Roveredu, v Feldkirchnu, v Liberci, v Hebu, v Plznu, v Budojevicah, v Olmuci v Opavi, v Brodih in Černovicah leta 1888;

2. za zbornice na Dunaji, v Lincu, v Ljubnem, v Ljubljani, v Gorici, v Inomostu, v Bozenu, v Brnu, v Zadru in v Dubrovniku leta 1890;

3. za zbornico v Lvovu leta 1887;

4. za zbornico v Spletu leta 1889.

II. Po dopolnilnih volitvah bi se zbornice ne mogle razdeliti v odseke; tudi so bili kupčevalci nižih davkovnih razredov po starem volilnem redu mnogotero uvrščeni v obrtniški odsek.

III. Razdelitev zborničnih članov v razne razrede po odsekih bi delala težave sedanjim dopolnilnim volitvam. Po novem volilnem redu so se tudi razredi po posamičnih odsekih pomnožili; tako v kupčijem odseku zbornice Ljubljanske sta sedaj 2 razreda, poprej bil je eden.

IV. Po novem volilnem redu pomnožilo se je tudi število zborničnih članov pri mnogih zbornicah, in odtodi bi prišlo za dopolnilne volitve premnogo težav, zlasti ker bi se težko dalo določiti število mož, ki bi jih bilo na novo voliti.

V. Poglavitna misel v volilni reformi je poleg natančnega razpredeljenja odsekov in razredov ta, da je davek, kolikor ga je potreba za volilno pravico, jako nizek, to za to, da se baš manjši kupčevalci in obrtniki jamejo zanimati za zbornico. Tako je bil ta davek poprej za Ljubljansko zbornico 4 gld. 20 kr., sedaj pa je 2 gld. 10 kr. Zato pa bi bilo nekako čudno, če bi v jedni isti zbornici ali v odseku in razredu delovali možje, ki so bili voljeni na različni podlagi.

Gotovo je tudi to, da je vsakemu opravičenemu do tega, voliti za to, da je vsa zbornica tudi v resnici oprta na novi volilni red, ki ga je trgovinsko ministerstvo že potrdilo.

Ker gre v vsaki zbornici časa za volitev najmanj tri mesece, je sedaj pravi čas, rešiti to stvar.

Zatorej se misli razpustiti vse trgovinske in obrtne zbornice, izimši Praško in Tržaško (zbornica Praška je namreč že iz novo osnovana po novem volilnem redu, Tržaške zbornice pa se volilna reforma ne dotiče), ter razpisati nove volitve na podlagi novih volilnih redov.“

V kratkem je torej pričakovati naredb, ki razpustijo rečene zbornice, mej njimi tudi Ljubljansko ter razpišejo nove volitve. Vlada s tem ni dru-

zega ukrenila, kakor poskrbela je, da se urno in brez zamudnih ovinkov izvedo ukrenene poprave v tej instituciji, zlasti da k zborničnemu delu prihaja tudi nižji kupčevalski in obrtniški stan, kateri zadobil je po novem volilnem statutu volilno pravico. Proti ukrepu vlade bode torej boj, ki ga že napoveduje veliko-nemški tukajšnji dnevnik, malo dosegel, kajti za to priliko je fraza o „zatiranem nemštvu“ več ko smešna. Z novimi volitvami na podlagi novega volilnega reda Slovani v nobeni zbornici ne dobodemo večine, če je že nismo imeli, in če bode kaj prememb, te premembe se ne bodo kazale v narodnem in političnem oziru. Trditi torej, da so napovedane volitve v zvezi z državnozbornskimi volitvami prihodnje leto, da bodo pomnožile stranko Slovanov v državnem zboru, to spada v prorokovanja, katerih za sedaj — nemško-liberalna gospoda naj ne zameri — naša zdrava pamet še ne more verjeti.

Reguliranje Savinje.

(Interpelacija poslancev dr. Dominkuš - M. Vošnjakova v deželni zboru.)

Savinji regulirajo ali popravljajo strugo od Mozirja do Celja po zakonu deželskem od dne 13. jun. 1876, torej že celih 7 let. Letos bodo ves denar, namreč 146.700 gold. izcpili. Država doplačala je 40.000 gold. Drugo je zadelo do $\frac{2}{3}$ deželo, do $\frac{1}{6}$ dotične okraje in do $\frac{1}{6}$ dotične občine kraj Savinje.

Poročilo deželnega odbora pravi, da je reguliranje le ondi dobro završeno, kder se nasipi in sploh regulirani deli vkup držijo ter je dovolj penezov bilo na razpolaganje. Mnogo kosov Savinjskega obrežja pa ni bilo mogoče regulirati ali samo površno. Zatorej je treba dopolniti, kar še manjka; sicer so že regulirani kosi v nevarnosti. Stroški bi znašali 280.000 gold. Potrebo priznava deželni odbor pa tudi c. kr. namestnija. Deželni odbor je vsled tega že črtež nove deželne postave za nadaljevanje Savinjskega reguliranja izdelal in predložil c. kr. namestniji. Črtež nasvetuje, naj država prevzame od vseh stroškov $\frac{4}{10}$, dežela $\frac{4}{10}$, okraj $\frac{1}{10}$ in občine $\frac{1}{10}$. Vrh tega bi naj država tudi nekaj doplačevala k stavbarskim in nadzorniškim stroškom, česar zadnjih 7 let ni storila. Ob enem je prošnja dodjana, naj se reč tako pospeši, da bode državni zbor še letos dotično svoto mogel vpostaviti v proračun za l. 1885.

Toda ni došlo še nobenega odgovora. Zatorej sta poslance za Celjski volilni okraj, g. dr. Dominkuš in g. Mih. Vošnjak vlado v deželni zboru štajerskem javno vprašala, kako stoji, t. j. stavila sta interpelacijo do c. k. namestnika. To je bilo jako nujno, kajti deželni zbor bo kmalu končan.

Vprašala sta torej podpirana od petih slovenskih poslancev: z ozirom na to, da bo letos težko izdelati postavo za nadaljevanje reguliranja pri Savinji, z ozirom na to, da se je za to reguliranje črtež preobširno izdelal, denarjev pa premalo pripravilo, dalje na to, da je država primeroma veliko menje doplačevala pri Savinji, kakor pri Anži, Muri, ter se tako dežela in Posavinjanje preoblagali in

naposled z ozirom na to, da bodo dosedanji stroški zastoj, ako se reguliranje ne dopolni, stavijo podpisani vprašanje do visoke c. k. vlade 1. je li ta voljna skrbeti, da se reguliranje Savinje popolni ter da država primerni delež vseh stroškov vpostavi v državni proračun, in 2. je li voljna zabraniti, da bi se pretrgalo popolnjenje reguliranja pri Savinji?

Dr. Dominkuš, Mih. Vošnjak, Raič, Dr. Radaj, Kukovec, Šuc, Jerman.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. oktobra.

Predvčeraj je v českem deželnem zboru bilo prvo branje volilne reforme, katero predlaga deželni odbor in prvo branje Herbstovega predloga, da se dovoli volilno pravo petakarjem. Takoj v prvem branji se je pokazalo, da ni nič upanja, da bi se doseglo kaj uspešnega. Čehi so se izrekli, da ne morejo glasovati za drugo spremembo volilnega reda, nego jo je predložil deželni odbor, Herbst je pa izjavil, da Nemci nikakor ne morejo in ne smejo pritrditi nobenej spremeni volilnega reda, katerega bi še bolj skrčila nemško manjšino. Oba predloga sta se potem izročila jednemu in istemu odseku v pretres in poročanje. „Narodny listy“ gajajo volilno reformo, kakersno je predložil deželni odbor, ker ne zagotavlja Čehom dvetretjinske večine, če tudi jih je dve tretjini v deželi. Nadalje misli ta list, da ni nikakor opravičeno, da veleposestniki obdrže 70 mandatov, kar ni v nobenej primeri z davki, ki jih plačujejo. Nadalje pravi omenjeni list, da je sploh napačno, da se je obdržalo Schmerlingovo načelo o zastopstvu interesov in pa v kmetijskih občinah volitev po volilnih možeh. Odsek za pretresovanje Herbstovega predloga o omejitvi okrajev po narodnostih, ima danes sejo, h katerej pridejo tudi zastopniki vlade, da pojasnijo vladno stališče. Obe stranki sti jako radovedni, kako stališče zavzemlje vlada.

Gornjeavstrijski deželni zbor ni nič pomajšal šolskega budgeta, kakor je bilo pričakovati od konservativne večine, temveč ga je še celo povečal. To kaže, da zgornjeavstrijski konservativci neso tako sovražni šolstvu, kakor trdijo liberalci.

Spodnjeavstrijski deželni zbor je včeraj volil odsek, ki bode pretresaval, ali bi se ustanovila deželna hipotekarna banka in kakšna naj bi bila njena osnova. Vsi deželni zbori so se torej začeli bolj baviti z vprašanjem, kako pomagati kmet-skemu stanu.

Čuje se, da hoče hrvatska vlada s svojimi privrženci delati na to, da se še bolj omeji svoboda govora in tiska, ako se bode opozicija še tako odločno ustavljala. Res jako dobro sredstvo, da se narodu zakrije, kar je gnilega v administraciji. Sedaj bode v saboru najprej volitev štiridesetih deputatov za ogerski državni zbor. Ko bi Starčevići poskušali ovirati to volitev, je baje ban pripravljen razpustiti sabor in vladati brez njega. Sicer bode pa ban skušal izogniti se temu, ker bi ustavljenje hrvatske ustave škodovalo liberalizmu ogerske vlade. Sovraštvo proti Ogrom bi se na Hrvatskem še povečalo in opozicijske stranke na Ogorskem bi dobile v roke dobro orodje proti vladi. Pa tudi 40 hrvatskih mandatov bi Tisza zelo pogrešal v državnem zboru, ki ima ravno v tem zasedanju reševati jako važne zadeve.

Vnanje države.

Srbska vlada bode baje do novega leta že popolnem izvela davčno reformo. S tem bode izvršen

okolice Trnovske, kamo-li dičnih, rumenkasto obojanih in z rudečo opeko kritih hiš, razvrstjenih ondu pod golim, s pičlim zelenjem obrastenim hribom: jedin pogled na višnjevi portal in rdeče-strešni zvonik gori na griči stoječo Trnovske cerkve in hajdi! v — Ilirsko Bistrico, ležečo kakih pet, šest minut onstran holma, v zavetji mirne doline, s kršnim hribom v polukrogu obdane.

Tu sem pokorakal po dvakrat gori in doli ob svetli Bistrici, po kateri Tržačanom tako žeja samogoltno grlo. Baš isti dan je voharilo neko poverjenišvo z dolgimi, zakrivljenimi nosovi po njenem obrežji in okrogloličen hrvašk „dragoman“ z bliščečim cilindrom na glavi, razkladal je trdovratnim Bistriškim kmetom „proposte“ in „condizioni“ ljudomilih Tržaških Lahonov. Da-li so se pobotali, ne vem; kajti jaz kot malomaren potnik, navajen jednaci komedij in ravnajoč se po Dantejevih besedah „Guarda e passa!“ šel sem ravnodušno mimo ter njo zavil preko mosta k — Jelovšku na senčni vrt. In ondu podlegel sem zopet mamljivej skušnjavi, vkljub postnim pridigam izza „lukovih“ gardin — privezal sem si namreč dušo s pošteno plačanim kosilom! Kesam se in trkam na prsi: oj „pater peccavi“, ali ne morem si pomagati! Trudil sem se in si prizadeval na vse kriplje, da bi se kakor tist Ribničanov „švorc“ odvadil — jesti in piti, kar bi za potnika bilo neizmerno ugodno in koristno; ali ne

gre, pa ne gre! Ko bi človek tako le kje na svilenatnem naslonjači sedel in klasične slike iz mesarskega življenja ogledoval, mogoče, da bi se ga naposled vendar le prejela ta sveta leposlovna krepost!?

Po kosilu sel sem na voz ter se odpeljal preko Bistrice na jug, v — Istro.

In zdaj, doppo tanto, strani s kolovratom ničimerne subjektivnosti ter z bistrim pogledom v božji svet!

Iz Ilirske Bistrice vije se cesta mej njivami doli, preko Bistriškega mosta zopet navzgor po gozdnatem griči, skoz razne borne vasi vedno višje in čez kake pol ure zopet navzdol po strmih klancih v zavetno, z bujnim zelenjem, s potoki in vrbovjem pregrneno dolino, vijočo se v prijetnih ovinkih mej visokimi, na desno in levo navzgor rastočimi bribi, obsenčenimi s košatim hrastjem in gabrovjem. Posamične hiše, tu in tam v male skupine združene stojé ob cesti in po brdih...

Bil je veder, mil jesensk večer. Doli po travnikih ob potoku so kmetje nakladali otavo, po hribovih obronkih pa so pastirji pəsli krave in ovce, katere so ob otožno zvonečem piskanji [na običajne žveglje žvenketale z raznoglasnimi svojimi zvončki. Ljudje, govoreči tukaj sploh še slovenski, pozdravljajo te prijazno. Oblečeni so še večinoma po naše, vendar ugledaš že zdaj pa zdaj kako rujava istersko suknjo iz ovčje volne.

Zdaj se cesta zavije navkreber, po strmih klanci; razgled se vedno bolj razširja; okrog tebe samotne in z gozdi prerastene goličave. Gori na vrhu se razpne pred teboj široka, ravna cesta, ob kateri so nasajena raznovrstna drevesca in še par korakov po ovinku in glej! tam gori na desno te pozdravljajo sive razvaline nekdanjega Novega Grada (Castrum novum.) In če pogledaš pred se, predoči se ti ondu ob cesti stoječ Podgrad, razvrsten mej senčnim drevjem doli po prisojnem hribovem vznožji.

Podgrad (Castelnuovo) stoji sredi Čičarije ob glavnej cesti, vodečej iz Reke preko severne Istre v Trst; ima nekoliko čez šest sto prebivalcev, okrajno sodišče, kjer se pa, tout come chez nous z nemščino — vrlim našim Čičem pravica meri z — laškim jezikom. Na severni strani nad sedanjim mestecem, dviga se iznad groblja temnosiva kula starega, zgoraj omenjenega grada, katerega je nek „Borsa d' Argento“ dal postaviti okoli 1313. l. V začetku 16. stoletja je bil ondu kapitan Postojnski in Novograški glasoviti Krsto Frankopan; l. 1551 so Novigrad porušili, pa so ga na novo vzgradili in proti koncu 17. veka mu je bil gospodar grof Benvenuto Petaz. Zdaj je grad ves podrt; iz njegovega kamenja so vzgradili ono poslopje, v katerem se nahaja sodišče in davkarija. Nekateré hiše Podgrajske so jako lepe, zlasti doli ob cesti.

važen korak za zboljšanje finančnega stanja mlade kraljevine.

Razni časopisi se sedaj bavijo z **nemško-francoskim** približanjem in govori se že o zvezi teh dveh držav. Sicer se pa nemški listi dosti bolj zanimajo za tako zvezo, kakor francoski. Poslednji so še vedno nekako nezaupni. Najbrž imajo prav, kajti bati se je, da Bismarck hoče le Francoze speljati na led.

Angleški parlament snide se 23. oktobra. Otvorjen bode v navzočnosti kraljice s kratkim prestolnim govorom. Najglavnejša stvar, s katero se bode bavil v tem zasedanju, je volilna reforma. Vse je radovedno, se li bode sedaj zgornja zbornica tudi tako odločno ustavila, kakor zadnji pot.

Velevlasti se še dogovarjajo ves čas o **egiptovskem** finančnem vprašanju. Sicer pa v tej zadevi razburjanje baže pojema in je že upati sporazumljenja. To se bode tem lažje doseglo, ker Anglija, kakor se govori, že resno misli, odpoklicati vojske svoje iz Egipta, ko bode sudanska ekspedicija končana.

Poveljnik **sudanske** ekspedicije general Wolseley upa božič praznovati v Chartumu vkupe z Gordonom.

Domače stvari.

— (Godovni dan) presvitlega cesarja praznoval se je danes jako slovesno. Šole so imele zjutraj v raznih cerkvah sv. mašo z zahvalno pesnijo. Potem se je pela cesarska pesen. C. kr. vojaštvo je imelo mašo v nunski cerkvi. V stolni cerkvi, kjer je služil prošt g. Zupan pontifikalno mašo, zbrali so se deželni predsednik baron Winkler z mnogimi uradniki vlade, finance, pošte, deželne sodnije, okrajnega glavarstva, deželni glavar grof Thurn z mnogimi deželnimi poslanci, poveljnik žandarmerije g. major Gramposchitz, župan Grasselli z mestnimi odborniki in magistratnimi uradniki, predsednik kranjske kupčijske zbornice g. Kušar, mnogo gg. profesorjev in učiteljev in deputacija veteranskega društva.

— (Kresa) izšla je 10. številka in ima sledečo vsebino: 1. Kmetski triumvirat. (Historičen roman.) Spisal Anton Koder. (Dalje.) — 2. Narodne pesni. Iz predvorske fare. Nabral Mat. Valjavec. — 3. Lesnuka. Črtica iz domačega življenja. Spisal J. Fajdiga. — 4. V viharji. A. Funtek. — 5. Ob žetvi. A. Funtek. — 6. Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. (Dalje.) — 7. Nekoliko besedice k ženskemu vprašanju. Spis. Pavlina Pakova. (Konec.) — 8. Matija Ahacelj. Spisal J. Scheinigg. (Dalje.) — 9. Česko-poljski pisatelj Boleslav Jablonský. Spisal Radoslav Pukl. (Dalje.) — 10. Stanko Vraz, zbiratelj slovenskih narodnih pesnij. Spisal And. Fekonja. — 11. Nekaj o zadruzi in inokostini. Dr. Janko Babnik. — 12. Drobnosti.

— (Gospica Fröhlichova), ki je mnogo let brezplačno opravljala službo učiteljice ženskih ročnih del v šoli na barji, se je sedaj zaradi bolehnosti odpovedala. Pouk bode prevzela g. Mooss-ova voditeljica mestne dekliške šole v družbi z drugimi učiteljicami.

— (Javna pritožba.) Dolgih šest tednov se že popravlja Mesarski most in še ni upanja, da bi se skoro odprl prometu. Trgovcem in obrtnikom, ki morajo blago voziti po dolgem ovinku

čez sv. Petra most, je to v veliko nepriliko in gmočno škodo. Nujna potreba je torej, da se popravljane skoro dovrši, da bode konec nevolji in opravičenim pritožbam.

— (Stolno cerkev) začeli so, ker se je v kratkem nadejati prihoda novega knezoškofa, znotraj obnavljati in lepšati.

— (Dr. Dinko Vitežić) znani zastopnik istrskih Slovanov v državnem zboru bode začetkom novembra t. l. otvoril svoje odvetniško pisarno v mestu Krku.

— (Ceciljansko društvo Kranjske dekanije) ima svoj 3. občni zbor dne 9. t. m. v Šmartnem pri Kranji. Ob 10. uri je sv. maša in potem zborovanje, katero obsega nagovor predsednikov, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, volitev odbora in posamične nasvete.

— (Slovstvo.) Učiteljem in učencem slovenščine, dalje vsakemu, kateri poznati hoče pravi jezik svetih bratov Cirila in Metoda, ali pa kdor se pripravlja za priučenje jezikom slovanskim, tem nazenjamo in priporočamo to-le knjigo: „Gramatika jezika starobulharskega (staroslovenskega).“ Sepsal B. Popelka. Uvodom a komentovanimi texty opatril Fr. Vymazal. Nákladem vlastním. — Knjiga ta, obsežna 10 pol, ima za uvod hipotezo staroslovensko in starobolgarsko, našteva v njem najstareše spomenike staroslovenske pismenosti in navaja Geitlerjevo hipotezo. Teksti pa so iz evangelija Astromirovega, iz rokopisov glagolskih in cirilskih, ruskoslovenskih, srbskoslovenitd. Slovniski del razklada glasoslovje in besedovje v staroslovenščini ter se pri tem ozira na najnovejše spise Jagičeve, Leskienove itd. Cena je tej knjigi 1. gld. 50 novcev, za dijake 45% nižji.

— (Poštne hranilnice.) Državna hranilnica dobila je tudi septem bra meseca večje število ulog, a občinstvo je uložilo več prihranjenega denarja. Število ulog znaša v prošlem meseci 108,990 s 6.109.616 gld., uložilo se je ta mesec 576,000 gld. več nego prejšnji mesec. S Štajerskega, Kranjskega in Koroškega bilo je septembra meseca 7.213 ulog s 515.932 gld., a izplačalo se je na 1,983 ulog 189. 406 gld. Vsega vkupe se je dosedaj v poštne hranilnice uložilo okolo 35 milijonov, a vrnilo se je okolo 24 milijonov goldinarjev.

— (Vabilo k veselici), katero priredi „Ormoška čitalnica“ ob slovesnem otvorenju v nedeljo dne 12. oktobra 1884. ob pol 7. uri v večer v društveni sobi v Ormoži. Vspored: A. 1. Pozdrav. 2. Nedved: „Zvezna“, zbor. 3. Slavnostni govor. 4. pl. Zajc: „Živila Hrvatska“, zbor. 5. Hajdrih: „Pri oknu sva molčé slonela“, četverospjev. 6. Stritar: „Zgubljen sin“, deklamuje g. Freuensfeld. 7. dr. G. Ipavic: „Slovenec sem“, zbor. 8. Glediščna igra: „Gluh mora biti“. Burka v 1 dejanji. 9. Hajdrih: „Jadransko morje“, zbor. 10. Vašak: „Slovan“, zbor. B. Sprejem udov. C. Ples.

— (Umrl) je včeraj zvečer na Dunaji slavn slikar Hans Makart.

Tu sem šel pozdravljat g. Slavojca Jenka, deželnega poslanca, odločnega in iskrenega narodnjaka, ki se je letos v Poreškej zbornici s čilimi svojimi vrstniki toli vztrajno potegoval za priznanje svoje materinščine. Povedal mi je zanimljivih spletek lokavih Lahov izza zborniških kulis, ki bi marsikateremu „kranjskemu“ „kimovcu“ odprle v svojo osobo zamaknene oči; pa ne smem ga preveč hvalliti, g. Jenka namreč, ker bi mi zopet kak „grasčak“ očital, da me vodijo samopridni motivi: da sem pri gostoljubnem možu prenočil in pa — no tega pa še niti omeniti ne smem!

Pozno v mrak sva se sprehajala po cesti gori in doli. Ogledala sva si tudi zverinjak barona Vicca ter se razgovarjala — no o čem? „Slovenec radikalen sem — metajte!“ — o naši politični mizeriji!

Drugo jutro pa sem pobiral korake po beli cesti proti — Hrušici. Solnce je ogrevalo sivo, po vsej širnej okolici razmetano skalovje, vročina se je kuhala v vzduhu, ali sem doli preko golega hribovja me je „hladila Kraška burja“. Okolica je večinoma gola in pusta; le tu pa tam se ti nasmiha kaka zelena oaza izmej sive apnene puščave. Proti severu mračno skalovje in na južni strani, tam nad globoko udrto dolino vleče se tja doli proti zapadu širokopleč hrib, na vrhu s temnimi šumami obsenčen.

Hrušica stoji za kake tri streljaje od ceste v stran, na desno gori na jasnem z drevjem nasajenem holmu. Visok zvonik z rudečo streho dviga se tik priproste cerkve iznad sivih kamenenih hiš, zidanih v laškem zlogu. Na večerni plati cerkve leži samotno, z bujno travo preprejeno pokopališče. Ondu doli na skrajnem robu stoji mej drugimi bornimi križci, jako lep nagrobni spomenik iz sivega Kraškega marmorja v obliki topega obeliska. Nenavadna velikost spomenikova me privabi bliže, zlasti doli na soklju uzidana fotografija na porcelan, prestavljajoča bradatega moža s prijaznim obrazom. Pogled na napis pouči me z naslednjimi podatki:

V spomin

Franou Šabon

posestniku in trgovcu v Podgradu * 30. marca 1824

† 20. septembra 1880.

Žalujoča udova.

Nižje doli so udolbeni naslednji distihi:

Veren prijateljem drug, užornega vzgled mi soproga,
Hodil je z mano zvesto skupno izvoljeno pot.
Iskren Slovenije sin, brančč jej svetinjo pravice.
Dramil je narod iz sná, k blágoti delal mu tír.
Skrbnemu óči jednak, obetal je tužnim Istranom —
V duhu gledaje naprej — lepše bodočnosti svit:
Kader prerano gomilo svobóde obsije mo solnce —
Srečen z nebeskih višáv mótril Slovanov bo raj.

Ondu za cerkvijo se odpira razgled v prijazno

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Maribor 4. oktobra. Ob desetih se je razstava sadja slovesno otvorila. Razstava velikanska, udeležitev nepričakovana. Odbor.

Dunaj 4. oktobra. Povodom cesarjevega godu bile so po vseh božjih hramih vseh veroizpovedanj slovesne sv. maše in opravila. V votivnej cerkvi bili so pri maši nadvojvode, generali, vojni minister, v sv. Štefana cerkvi ministri in načelniki oblastev. Po kronovinah v vseh glavnih mestih cerkvene svečanosti.

Kodanj 4. oktobra. Grad Christiansburg popolnoma uničil požar, ki je navstal včeraj popoldne. Zbirke slik so rešili.

Pariz 4. oktobra. Tri francoske topnjače v reki Loch-Nan napali so kitajski vojaki. Jeden častnik mrtev, trideset mož lahko ranjenih.

Previdnost proti drastičnim sredstvom. Ne da bi dražil slizno kožo v želodeci in črevah ima pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“ najsigurnejši uspeh pri vsakšnih bolečinah v želodeci in spodnjem trupu. Škatljica z navodom za uporabo 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (690-9)

Tuji:

dne 3. oktobra.

Pri **Slonu**: Hans, z Dunaja. — Premoli iz Monfalkone. — Schudler, iz Dobra. — Kapuš z Dol. — Pri **Mallé**: Schak, dr. Jarisch, Goldman, z Dunaja. — Karpluš, Judenburg. — Vencerandi, iz Siseka. — Germ, Mainhof. — Pri **avstrijskem cesarji**: Tujetsce, iz Idrije.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. okt.	7. zjutraj	735-89 mm.	+11-8°C	sl. svz.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	736-39 mm.	+13-4°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	735-84 mm.	+10-8°C	prezv.	obl.	

Srednja temperatura +12-1°, za 1-1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 4. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	90	kr.
Srebrna renta	81	95	„
Zlata renta	102	90	„
5% marcna renta	95	95	„
Akcie narodne banke	859	—	„
Kreditne akcije	286	70	„
London	121	75	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	67	„
C. kr. cekini	5	77	„
Nemške marke	59	75	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	172	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	102	90
Ogrska zlata renta 4%	—	122	50
„ 5%	—	93	25
„ papirna renta 5%	—	88	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	50
Dunava reg. srečke 5%	—	100 gld.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	121	30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	109	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	105	50
Kreditne srečke	—	100 gld.	176
Rudolfove srečke	—	10	—
Akcije anglo-avstr. banke	—	120	105
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	212	—

dolinico, v kateri se blestijo izmej zelenega drevja lične kmetske hiše z rudečimi strehami. Po dolini vije se potok mej topoli in vrbami in iz zavetne nžine navzgor se razgreba prisojno za plodovitimi njivami in gredinami prekrizano brdo daleko tja gori v goli, kameniti hrib.

Iz Hrušice se cesta razpenja na visokej planoti, posutej daleč na okrog z sivim apnenim skalovjem, ob globokih udorih, skoz razne vasi in te privede v dveh urah hoda, tekoč naposled mej zelenimi pašniki in njivami, v prijazno in svetlo selo — Materijo s ponosnimi ob cesti razpostavljenimi hišami. Žal, da je nek oduren oseben prepir razdvojil prebivalce tako, da če občuješ z jednim, zameriš se drugemu in naopak! Sebičnost tu, trmoglavost tam in mej skrajnostima ni ga posredovalca! In jednakih malenkostnih razporov človek naleti po vsej širnej domovini, kajti kje sta zbrana dva Slovenca, je tretji mej njima — prepir, stari naš podegovani greh!

Iz Materije zanesel me je hiter vozič po razplaščeni planoti, pogrneni s pritlikovo travo, tu in tam mej golimi pašniki in rujavoprstnimi njivami, ob turobnih „kalib“ vedno nižje navzdol, po gladki cesti, mimo — Herpelj ležečih ob cesti s sivo cerkvijo na griči preko železničnega tira onstran v obcestno vas — Kozjane.

Zahvala.

Vsem onim, ki so povodom nenadne smrti in pri pogrebu nepozabljivega, nam prerano in nepričakovano umrlega gospoda

JOSIPA vit. SCHNEID-TREUFELDA

izražali svoje sožalje, zlasti zastopnikom visoke vlade, članom visokega deželne zbora, društvom in korporacijam, dalje darovalcem vencev in gospodom pevcem Ljubljanske Citalnice za njihovo ganljivo nagrobno petje, iz dna svojega srca izreka globoko čutečo, najiskrenejšo zahvalo

(620) žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega sočutja mej dolgo boleznijo našega strijca, velečastitega gospoda kanonika

JOSIPA PAVŠLER-ja

in za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku ter za prekrasne vence izrekamo vsem žalujočim najiskrenejšo zahvalo. (627)

V Ljubljani, v dan 4. oktobra 1884.

Miha Pakič, trgovec in hišnik. — Karol Pleško, c. kr. deželni sodnik svetnik. — Marija Pleško, roj. Lenassi, c. kr. deželni sodnik svetnik. — Marija Pleško, zasebnica. — Leonija Pakič, roj. Zhuber, c. kr. stotnika vdova.

Zahvala.

Podpisani se lepo zahvaljujem gospodu županu v Sodražici pri Ribnici, ker je tako prijazen s popotnimi ljudmi.

(618-2) **Jesenko,** lastnik panorame.

Fin med v satovjih
se dobiva pri (557-10)

Oroslavu Dolencu

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah.

Št. 15.480. (621-1)

Razglas.

Mestni magistrat daje na znanje, da bodo preračuni za 1885. leto in sicer:

1. mestne blagajnice,
2. ustanovne zaklade,
3. ljudsko-šolske zaklade,
4. zaklade meščanske bolnice,
5. mestne ubožne zaklade v smislu §. 65 prov.

obč. reda za Ljubljansko mesto od 1. do 14. oktobra t. l. v magistratnem ekspeditu razpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje opazke v zapisnik sprejeti dá.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 29. dan septembra 1884.

Župan: Grasselli.

Komi,

nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru popolnem zmožen, z dobrimi spricli, želi v prodajalnice s specerijami ali z mešanim blagom vstopiti. — Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“. (610-3)

Pomaranče in limone.

Pet kilo najlepših laških pomaranč (25 do 30 komadov) za samo gld. 2.20.
Pet kilo najlepših laških limon (30 do 35 komadov) " " " 2.—
Pet kilo najlepših laških pomaranč in limon, mešano, (35-40 komadov) " " " 2.30.
Pošilja proti poštneemu povzetju, vozne in carine prosto, ter za zaboje tudi nič ne zaračuni (622-1)

S. E. Caroli v Trstu.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marčno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz (476-13)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Ustanove.

Za 1884. leto ima magistrat sledeče ustanove podeliti:

1. Jan. Bernardinjevo v znesku . 80 gld. 35 4r.
2. Jurij Thalmeinerjevo v znesku . 86 " 26 "
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku . 73 " 50 "
4. Jan. Jošt Weberjevo v znesku . 82 " 52 "

Pravico do teh ustanov imajo hčere Ljubljanskih meščanov, katere dokažejo, da so meščanke, revne, poštenega obnašanja in da so se letos omožile.
5. Jan. Nik. Kraškovičovo v znesku 75 gld. 60 kr., do katere ima pravico nevesta ubožnega meščana, kmeta, rokodelca ali delavca Št. Peterske fare.
6. Jak. Ant. Francojevo v znesku 71 gld. 40 kr., do katere ima pravico uboga, poštna nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Jos. Feliks Sinovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imati pravico dve najbolj revni deklici.

8. Jan. Krst. Kovačovo v znesku 151 gld. 20 kr., katera se ima razdeliti mej štiri v Ljubljani bivačice revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožstva neso sami krivi, oziroma same krive.

9. Helene Valentinjevo v znesku 84 gld., katera se ima razdeliti mej otroke, ki so v frančiškanski fari v Ljubljani rojeni, nemajo starišev in še neso 15 let stari.

10. Ustanovo za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katera se ima razdeliti mej štiri uboge posle, ki neso več za delo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove ulež naj se s potrebnimi prilogami vred do zadnjega oktobra t. l. pri magistratu.

Kdor hoče za več ustanov prositi, mora za vsako ustanovo posebno prošnjo uložiti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 14. dan septembra 1884.

Župan: Grasselli.

V AMERIKO

pride najceneje, kdor se obrne na
ARNOLDA REIFA, DUNAJ, I., PESTALOZZIGASSE 1,
najstarejša trdka te vrste. (623-1)
Natančneje izpovedbe in prospekti zastoj.

Za zamašenje otlih zob

ni sigurnejšega in boljšega sredstva, kakor **zobna plomba** c. kr. dvornega zobozdravnika **dr. J. G. Popp-a**, na Dunaji, Stadt, Bognergasse Nr. 2, katero vsakdo sam lahko in brez bolečin dene v otl. zob, ki se potem sprime z ostanki zoba in zobnim mesom, ker varuje zob pred daljnim rušenjem in bolečinami.

Anatherin zobna pasta

dr. J. G. Popp-a, c. kr. dvornega zobozdravnika na Dunaji, Stadt, Bognergasse Nr. 2.

Ta preparat obrani svežost in čistost dihanja, daje poleg tega zobem bleščeti in beli vid, jih varuje pred kvarjenjem in utrjuje zobno meso. Cena stekleni skledici gld. 1.22.

Izza 30 let izkušena

Anath. zobna in ustna voda

dr. J. G. Popp-a, c. kr. dvornega zobozdravnika na Dunaji, Stadt, Bognergasse Nr. 2.

Radikalni zobni lek za vsako zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu, olajšuje zoben pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod, izdatna za grgranje pri kroničnem vratobolju in zoper difteritido. Velika steklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek stori po kratkej rabi zobe blestečo bele, ne da jih pokvari. Cena škatelci 63 kr.

aromat. zobna pasta, najboljšo sredstvo za varstvo in ohranjenje ust in zob. V kosih po 35 kr.

med mi o iz ze išč, izvrstno toaletno sredstvo zoper hraste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjenje bele, čiste in svetle polti, zoper ujedce, nečisto kožo in mozole.

P. n. občinstvo se prosi, vselej odločno zahtevati izdelke c. kr. dvornega zobozdravnika **dr. Popp-a** in vsprejemati samo take, ki imajo mojo varstveno znamko. (218-2)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Skofj. Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bümches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Crnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafu: P. Osaria, lekar.

komí

dobi takoj mesto v prodajalnici z mešanim blagom podpisane firme, katera ponudbe vsprejema.

(626-1) **Eugen Mayer v Vipavi.**

Umetne

(32-74)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikaškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, okoli 10. oktobra.

„East Anglia“, — — — 25.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (611-3)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano**

d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Ustanovljeno 1847, na Dunaji in Budapešti od 1861.

Ivan Hoff-a zdravilno pivo iz sladnega izvlečka
1 steklenica 60 kr.

Ivan Hoff-a koncentrovani sladni izvleček
1 st. gl. 1.12, ml. st. 70 kr.

Ivan Hoff-a bonboni iz sladnega izvlečka za prsi
po 60, 30, 15 in 10 kr., pristni le v modrih zavitkih.

Ivan Hoff-a zdravilna sladna čokolada
1/2 kilo I. gl. 2.40, II. gl. 1.60, 1/4 kilo I. gl. 1.30, II. gl. 90 kr.

Pomoč proti prsnim in plučnim boleznim,
katarnim afekcijam, oslavljenju želodca in slabej prebavljivosti, posebno okrepčujoče proti pomanjkanju krvi, slabosti živcev in onemoglosti.

Gospodu IVANU HOFF-u,

izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega izvlečka, c. kr. dvornemu založniku skoro vseh suverenov evropskih itd.

Dunaj, mesto, Graben, Bräunerstrasse 8.

V. bl.! Že več let sem bolehal na želodci, slaba prebavljivost, pomanjkanje apetita in onemoglost so me mučile. Vaši Ivan Hoff-ovi sladni preparati so me popolnem ozdravili in dali mi sveže moči (sled. naročitev).

Z velespoštovanjem

Moric Tichtl vitez Tützingen.

Ljubljana, 18. oktobra 1882.

Vam naznanjajoč, da mi raba Vašega Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega izvlečka jako dobro dene, prosim Vas, da mi zopet pošljete 28 steklenic po Rudolfovej železnici.

S spoštovanjem

W. Ogrinz,

c. kr. krajni sodec, Ljubljana, Gradišče.

Zdravniško zdravno poročilo.

Trnovo-Bistrica, 5. januarja 1883.

V. bl.! Ker se katarno stanje moje bolnice vsled rabe Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega izvlečka vedno boljša, sili ona, da ga jej zopet naročim jeden zaboj z 28 steklenicami, da jej ne poide ta okrepčevalna pijača. Pričakujem skore pošiljate. S spoštovanjem

Dr. Bachmann.

Illirska Bistrica, 23. marca 1884.

Moja rodbina se je tako privadila Vaših odličnih sladnih preparatov, da jih težko pogreša, ko poidejo, zato prosim, da mi zopet pošljete 58 steklenic Ivan Hoff-a zdravilnega piva iz sladnega izvlečka po železnici proti povzetju.

Dr. Bachmann, železniški zdravnik.

Glavne zaloge:

Ljubljana: Peter Lassnik; Kranj: Fran Dolenc; dalje: Zagreb: C. Arazim Salvatorjeva lekarna; nadbiskupska lekarna, lekarna usmiljenih bratov; Celje: Kupferschmidt, Marek, lekarni; Reka: G. Catti, lekarna, Fr. Jechel, N. Pavačič, drogueriji; Gorica: G. Cristofolletti, dvorna lekarna; Celovec: W. Thurmwald, lekarna; Maribor: W. König, lekarna, F. P. Holasek; Tržič: J. Raitharek; Pulj: G. B. Wassermann; Ptuj: J. Kasimir; Trst: F. S. Prinz Seravalle, Zanetti, lekarni; Beljak: F. Scholz, dr. Kumpf-ovi dediči, lekarni; Zader: Chr. Mozocco, N. Androvice, lekarni.

60 visocih odlikovanj.